

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/4/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6116216825
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ama Odalošová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2017:6116216825.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Amy Odalošovej a sudcov JUDr. Ferdinanda Zimmermanna a JUDr. Janky Boroškovej v právnej veci žalobcu: 1/ O.. H. F., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom J. XX, T., 2/ O.. I. K., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom R. XX, T., obaja v konaní právne zastúpení JUDr. Martinom Dianiškom, advokátom, so sídlom Slnčná 42, Banská Bystrica, proti žalovanému: I. F., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Z. 1, T. T., o zaplatenie 7 772 € s prísl., o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalobcov proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 20C/172/2016-58 zo dňa 05. 10. 2016, v znení opravného uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 20C/172/2016-74 zo dňa 14. 11. 2016, takto

rozhodol:

Uznesenie v napadnutej časti, v ktorej súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo zvyšku zamietol, p o t v r d z u j e.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozhodol tak, že neodkladným opatrením žalovanému nariadil povinnosť zdržať sa vykonávania akýchkoľvek úkonov ktorými by disponoval s technologickým zariadením minipivovaru H. nachádzajúcim sa v budove na U. ulici č. XX v T. T., ktorá je evidovaná na liste vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie T. T., obec T. T., okres T. T. ako stavba so súpisným číslom XXX, postavená na parc. KN „C“ č. XXXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere 354 m² nad rámec svojho spoluvlastníckeho podielu.

Okresný súd návrh zamietol vo zvyšku, t.j. v časti, v ktorej žalobcovia žiadali uložiť žalovanému zákaz nakladať so spoluvlastníckym podielom o veľkosti 1 k technologickému zariadeniu minipivovaru H. nachádzajúcemu sa v budove na U. ulici č. XX v T. T., ktorá je evidovaná na liste vlastníctva č. XXXX, pre katastrálne územie T. T., obec T. T., okres T. T., ako stavba so súpisným číslom XXX, postavená na parc. KN „C“ č. XXXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere 354 m² takým spôsobom, ktorý by znamenal prevod alebo obmedzenie vlastníckeho práva k spoluvlastníckemu podielu alebo k jeho časti.

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobca 1/ a žalobca 2/ sa žalobou vo veci samej domáhali proti žalovanému zaplatenia sumy po 3 886 € spolu s príslušenstvom, obaja titulom náhrady z dôvodu ich vylúčenia z užívania spoločnej veci a to technologického zariadenia minipivovaru H.. Každý z nich je na základe osvedčenia o dedičstve spoluvlastníkom v podiele 1 k celku.

Žalovaný nad rámec svojho spoluvlastníckeho podielu o veľkosti 1 na technologickom zariadení minipivovaru H., zveril užívanie celého minipivovaru synovi E. F.. Žalobcovia návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnili tým, že je potrebné bezodkladne upraviť pomery z dôvodov obavy, že žalovaný bude postupovať tak, ako v roku 2010, keď po tom ako žalobcovia získali právoplatné rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 8C/141/2002 týkajúce sa nárokov voči nehnuteľnosti, v ktorej sa nachádza predmetné technologické zariadenie, daroval svoj spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnosti manželke, synovi a dcére, ktorí ako noví spoluvlastníci sa následne v exekučnom konaní bránili tým, že na nich neprešla povinnosť odovzdať nehnuteľnosť žalobcom do užívania.

3. Súd prvej inštancie rozhodol v súlade s § 324, § 325, § 326, § 329, CSP, uviedol, že pre nariadenie neodkladného opatrenia je potrebné, aby žalobca osvedčil potrebu neodkladnej úpravy pomerov, pričom miera osvedčenia sa spravuje situáciou v tej ktorej veci, v každom prípade však osvedčenie akejkoľvek (tvrdenej) skutočnosti musí byť dostatočne hodnoverné a presvedčivé. Neodkladné opatrenie preto nie je možné nariadiť len na základe domnienky a fikcie bez toho, aby bola náležite osvedčená potreba neodkladnej úpravy pomerov a dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana.

Z opísaných skutočností a predložených listinných dôkazov mal okresný súd hodnoverné preukázané skutočnosti osvedčujúce dôvodnosť a trvanie nároku žalobcov týkajúce sa ochrany ich spoluvlastníckych práv k technologickému zariadeniu minipivovaru, ktoré nadobudli na základe osvedčenie o dedičstve. Žalobcovia ako spoluvlastníci minipivovaru každý v 1 k celku sú vylúčení z jeho užívania konaním žalovaného, ktorý umožnil využívať minipivovar svojmu synovi za účelom prevádzkovania živnosti výroba piva a sladu od r. 2010 do súčasnosti, čo vyplýva zo živnostenského listu E. F. a z vyjadrenia Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy. Vzhľadom na uvedené je preto na mieste uloženie povinnosti žalovanému zdržať sa vykonávania akýchkoľvek úkonov, ktorými by disponoval technologickým zariadením minipivovaru nad rámec spoluvlastníckeho podielu tak ako to vyplýva aj z ustanovení občianskeho zákonníka týkajúcich sa podielového spoluvlastníctva k spoločnej veci. Podľa predložených listinných dôkazov a skutkových tvrdení žalobcov má súd osvedčené skutočnosti, že technologické zariadenie je využívané synom žalovaného na podnikateľskú činnosť výroba piva a sladu od 01. 01. 2010 po súčasnosť, bez súhlasu ostatných spoluvlastníkov a bez náhrady za vylúčenie z užívania spoločnej veci.

4. Okresný súd návrh žalobcov, ktorým sa domáhali, aby súd zakázal žalovanému nakladať so spoluvlastníckym podielom o veľkosti 1 k technologickému zariadeniu minipivovaru H. takým spôsobom, ktorý by znamenal prevod alebo obmedzenie vlastníckeho práva k spoluvlastníckemu podielu alebo jeho časti zamietol, pretože takýto zásah do vlastníckeho práva žalovaného by bol vzhľadom na požadovanú potrebu úpravy pomerov strán neprimeraný, pričom je potrebné zdôrazniť, že zmluvná voľnosť žalovaného je už obmedzená zákonným predkupným právom žalobcov. To znamená, že žalobcovia ako podieloví spoluvlastníci technologického zariadenia majú v prípade jeho prevodu žalovaným predkupné právo (s výnimkou prevodu na blízke osoby), inak by bol prevod relatívne neplatný. V čase rozhodovania súdu o nariadení neodkladného opatrenia nemal súd osvedčené také konanie žalovaného, ktoré by nasvedčovalo, že by žalovaný postupoval rovnako ako v roku 2010, a ktoré by vyžadovalo obmedzenie jeho vlastníckeho práva v zmysle návrhu žalobcov.

5. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie v časti, v ktorej bol návrh na vydanie neodkladného opatrenia zamietnutý podal odvolanie žalobca. Má za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Uviedol, že účelom navrhovaného neodkladného opatrenia bola potreba odstrániť obavu, že prípadná exekúcia nároku uplatňovaného žalobou bude ohrozená, a tiež predísť situácii, keď priznanie nárokov žalobcov na náhradu za vylúčenie z užívania spoločnej veci, bude marené rozšírovaním množiny strán sporu a komplikovaní skutkových okolností dôležitých pre rozhodnutie, ku ktorej situácii jednoducho postačí prevod spoluvlastníckeho podielu na jemu blízku osobu.

6. Odvolateľ poukázal na to, že súd nevzal do úvahy, že žalobcovia trvale žijú a pracujú mimo T. T.. Technologické zariadenie minipivovaru H. je fyzicky neoddeliteľné od užívania nehnuteľnosti v T. T., v ktorej je zariadenie nainštalované. Žalobcovia sú z užívania predmetného technologického zariadenia fakticky vylúčení v dôsledku konania žalovaného I. F. a jeho právnych nástupcov. Predmetné zariadenie je využívané výlučne synom žalovaného na podnikateľskú činnosť - výrobu piva a sladu a to bez súhlasu ostatných spoluvlastníkov a bez náhrady za vylúčenie z užívania spoločnej veci. Dôsledky tohto konania žalovaného jasným a zrozumiteľným spôsobom osvedčujú, že záujmom žalovaného nie je priznať žalobcom ich práva, ale naopak, uprednostniť na ich úkor jemu blízke osoby. Z tohto konania žalovaného, vyplýva obava žalobcov, že žalovaný bude opäť konať v prípade ohrozenia jeho záujmov a záujmov jeho blízkych osôb, rovnako aj jeho právne úkony budú smerovať automaticky k ukráteniu nárokov žalobcov. S prihliadnutím na predchádzajúci prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, v ktorej sa predmetné technologické zariadenie nachádza, žalovaným na sebe blízke osoby, mal mať súd prvej inštancie osvedčené, že žalovaný bude konať rovnako ako v tom prípade, že táto situácia s prihliadnutím na všetky podstatné okolnosti (najmä disponovanie s celou spoločnou vecou nad rámec svojho spoluvlastníckeho podielu, disponovanie s touto vecou bez súhlasu žalobcov ako podielových spoluvlastníkov, neposkytnutie akejkoľvek náhrady, nereagovanie na výzvu

právneho zástupcu žalobcov na zdržanie sa disponovania so spoločnou vecou), vyžaduje obmedzenie vlastníckeho práva žalovaného. Poukázali na to, že je síce zmluvná voľnosť žalovaného čiastočne obmedzená zákonným predkupným právom žalobcov, avšak práva dovolať sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu vyplývajúcej z ust. § 40a Občianskeho zákonníka, ak ide o dôvod neplatnosti podľa ust. § 140 OZ, sa premlčuje, pričom technologické zariadenie je hnutelnou vecou, vo vzťahu ku ktorej sa zmena vlastníctva neevduje v žiadnom verejnom, ani inom pre žalobcov dostupnom registri. Preto možnosť žalobcov dozvedieť sa, že žalovaný scudzil svoj spoluvlastnícky podiel je prakticky nemožná. Na základe uvedeného navrhol rozhodnutie súdu prvého stupňa v časti, v ktorej návrh na vydanie neodkladného opatrenia zamietol, zmeniť tak, aby tomuto návrhu bolo vyhovené.

7. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v rozsahu podľa § 379, 380 CSP, bez nariadenia pojednávania v súlade s § 385 CSP, rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdil v súlade s § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správne.

8. Podľa § 387 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

9. Odvolací súd v konaní súdu prvej inštancie nezistil vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok.

10. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

11. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozhodnutia v napadnutej časti. V súdnej veci nezistil žiadne okolnosti, ktoré by spochybňovali správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, v ktorom súd venoval náležitú pozornosť zisteniu všetkých rozhodných skutočností a mal spoľahlivé a dostatočné podklady pre rozhodnutie o veci. Dôvody, pre ktoré tak urobil, správne rozobral v odôvodnení rozhodnutia. S týmito dôvodmi sa v celom rozsahu stotožňuje aj odvolací súd a v podrobnostiach na ne odkazuje.

12. Odvolanie žalobcov nepoukazuje na žiadne také dôvody, ktoré by podmieňovali zmenu rozhodnutia.

13. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd, vzhľadom na odvolacie dôvody udáva, že súd môže nariadiť neodkladné opatrenie v dvoch prípadoch, a to ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je daná obava, že exekúcia bude ohrozená. Keďže súd rozhoduje v pomerne krátkej lehote podľa § 328 ods. 2 CSP a spravidla bez nariadenia pojednávania, bez výsluchu a bez vyjadrenia protistrany, z procesného hľadiska je zásadným determinantom obsah samotného návrhu. Zákon výslovne vyžaduje, aby navrhovateľ neodkladného opatrenia uviedol opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená. Navrhovateľ musí opísaním rozhodujúcich skutočností presvedčiť o potrebe nariadiť neodkladné opatrenie v záujme dosiahnutia ochranného účelu, ktorý je pre tento inštitút charakteristický. Pred nariadením neodkladného opatrenia posudzuje súd v celkovom kontexte požadovanej procesnej ochrany, či :

- a) je osvedčená existencia právneho vzťahu medzi sporovými stranami,
- b) navrhovateľom tvrdené a osvedčené skutočnosti odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov, alebo obavu z ohrozenia exekúcie (princíp opodstatnenosti),
- c) uložením požadovanej povinnosti alebo obmedzenia objektívne možno dosiahnuť ochranu, ktorej sa navrhovateľ domáha (princíp efektívnosti),
- d) navrhovaným neodkladným opatrením, pokiaľ má mať podľa okolností prípadu dočasný charakter, nebude vytvorený nenávratný stav,
- e) právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia povinnú osobu neprímeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah (princíp proporcionality),
- f) sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

14. Právne pomery a ich relevanciu posudzuje súd vždy v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie (§ 329 ods. 2 CSP). Potreba ich úpravy musí byť bezodkladná, čo zahŕňa aj prvok naliehavosti a nevyhnutnosti.

15. Neodkladné opatrenie bude spravidla opodstatnené, ak navrhovateľovi hrozí vznik alebo rozširovanie škody či inej ujmy, dochádza k porušovaniu alebo ohrozeniu jeho práv a oprávnených záujmov, prípadne hrozí zhoršenie jeho právnej pozície do takej miery, že sa mu viac neoplatí uchádzať o konečnú súdnu ochranu. Navrhovateľ neodkladného opatrenia musí hodnoverne osvedčiť dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Obava z toho, že exekúcia bude ohrozená, je samostatným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia. Osobitne je však v tomto prípade nevyhnutné skúmať možnosť dosiahnutia sledovaného účelu zabezpečovacím opatrením (§ 320 ods. 3 CSP). Ohrozenie exekúcie sa vzťahuje na vykonateľné súdne rozhodnutie alebo iný exekučný titul vo veci samej.

16. Navrhovatelia neodkladného opatrenia uvádzajú, že účelom navrhnutého neodkladného opatrenia je potreba odstrániť obavu, že prípadná exekúcia nároku bude ohrozená, ako aj predísť situácii, keď priznanie nárokov žalobcom na náhradu, bude marené rozširovaním množiny strán sporu a komplikovaní skutkových okolností dôležitých pre rozhodnutie, ku ktorej jednoducho postačí prevod spoluvlastníckeho podielu.

17. Navrhovatelia neodkladného opatrenia sa vo veci samej domáhajú voči žalovanému zaplata sumy 7.772 € z titulu náhrady za vylúčenie z užívania spoločnej veci za obdobie od 25.04.2014 do 24.04.2016, to je za obdobie, ktoré už uplynulo. Navrhovatelia neuviedli žiadne také skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť osvedčenie obavy, že prípadná exekúcia nároku bude ohrozená, ak by došlo k prevodu vlastníctva predmetného spoluvlastníckeho podielu, pretože ak uplatnený nárok voči žalovanému už existuje prípadný prevod nehnuteľnosti, resp. obmedzenie vlastníckeho práva k spoluvlastníckemu podielu samo o sebe nespôsobí, že prípadná exekúcia nároku bude ohrozená. Navyše takéto neodkladné opatrenie je možné nariadiť v súlade s § 324 ods. 3 CSP iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením, čo tiež navrhovatelia neodkladného opatrenia nijakým spôsobom neosvedčili. Nie je tiež osvedčená potreba neodkladnej úpravy pomerov na základe tvrdenia navrhovateľov neodkladného opatrenia, že konanie žalovaného bude smerovať k tomu, aby uspokojenie nárokov navrhovateľov, ktoré vznikajú každým dňom ich vylúčenia z užívania spoločnej veci bolo do budúcnosti marené. Nariadenie neodkladného opatrenia by v korelácii s uplatneným nárokom obmedzilo povinnú osobu neprimeraným spôsobom, nakoľko by jej boli obmedzené práva vyplývajúce jej zo spoluvlastníctva neprimeraným spôsobom vo vzťahu a k uplatnenému nároku. Navrhovatelia ani neosvedčili také správanie žalovaného, ktoré by hodnoverne osvedčovalo dôvodnosť navrhovanej neodkladnej úpravy.

18. O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania, t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpisu uvedie, tiež proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).